

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(Україна)

Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)

Сучавський університет ім. Стефана чел Маре (Румунія)

Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)

Київський національний університет будівництва і архітектури (Україна)

Сумський державний університет (Україна)

Сумський національний аграрний університет (Україна)

Національний університет «Запорізька політехніка» (Україна)

Державна установа

«Інститут економіки та прогнозування НАН України» (Україна)

Державна установа

«Інститут демографії та проблем якості життя НАН України» (Україна)

Державна податкова інспекція у м. Полтава Головного управління Державної
податкової служби у Полтавській області (Україна)

Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Спілка аудиторів України» (Україна)

Торгово-промислова палата України (Україна)

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК

II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції
«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В
УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

06 червня 2024 року

ПОЛТАВА

РОЛЬ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

В умовах сучасних економічних викликів, пов'язаних із фінансовою та економічною нестабільністю, ключову роль відіграє ефективне антикризове управління на підприємствах. Антикризове управління спрямоване на мінімізацію негативного впливу кризових явищ, швидке відновлення стійкості бізнесу та забезпечення його довгострокової конкурентоспроможності.

Антикризове управління є важливим інструментом забезпечення стабільної діяльності підприємств. Воно дозволяє своєчасно ідентифікувати ознаки та причини кризових явищ, розробити ефективні заходи щодо запобігання або подолання кризи, оптимізувати використання ресурсів для забезпечення фінансової стійкості, а також мінімізувати негативні наслідки кризи та забезпечити відновлення діяльності [1].

Як зазначав Бланк, ефективність антикризового управління визначається комплексом факторів, зокрема, здатністю керівництва своєчасно діагностувати кризові явища та розробляти адекватні антикризові заходи, наявністю чіткої стратегії та системи антикризового управління, гнучкістю організаційної структури, доступом до необхідних ресурсів, а також системним моніторингом і контролем за реалізацією антикризових заходів [2].

Аналіз ефективності антикризового управління на вітчизняних підприємствах показав, що ключовими проблемами є:

недостатня компетентність керівників у сфері антикризового управління;

відсутність чіткої стратегії та системи антикризового управління;

нераціональне використання ресурсів під час кризи;

недостатня комунікація з зацікавленими сторонами [3]. Водночас, дослідження Петренка та Гончаренка встановило, що ефективне антикризове управління дозволяє підприємствам швидше відновити стабільність діяльності, важливим є своєчасна діагностика кризових ситуацій та розроблення відповідних антикризових заходів, а також постійний контроль та корегування антикризових дій [4].

Ефективне антикризове управління передбачає комплексний підхід, що охоплює такі ключові аспекти, як стратегічне планування, фінансова стабілізація, організаційні зміни та антикризовий маркетинг. Вирішальну роль у забезпеченні ефективності антикризового управління відіграє компетентність управлінського персоналу, його здатність швидко ідентифікувати кризові явища, приймати обґрунтовані рішення та забезпечувати їх реалізацію [2].

Для підвищення ефективності антикризового управління доцільно реалізувати такі ключові напрями, як:

формування ефективної системи моніторингу та діагностики кризових ситуацій. Це дозволить своєчасно виявляти ознаки кризи та її причини;

розроблення комплексної антикризової стратегії. Стратегія має містити чіткі цілі, завдання, ключові заходи та ресурсне забезпечення;

забезпечення гнучкості організаційної структури. Створення мобільних антикризових команд, делегування повноважень, сприяння командній роботі;

удосконалення систем мотивації персоналу. Розроблення ефективних програм матеріального та нематеріального стимулювання;

налагодження ефективної комунікації з зацікавленими сторонами. Це дозволить отримувати необхідну підтримку та ресурси.

Реалізація зазначених напрямів дозволить підвищити ефективність антикризового управління та забезпечити стійкість підприємств в умовах нестабільності [1].

Отже, антикризове управління відіграє ключову роль у забезпеченні стійкості та конкурентоспроможності підприємств в умовах фінансової та економічної нестабільності. Ефективність антикризового управління визначається комплексом стратегічних, організаційних, ресурсних та комунікаційних факторів. Для підвищення ефективності антикризового управління необхідно удосконалити компетенції керівників, впроваджувати системний підхід до управління кризовими ситуаціями та забезпечувати доступ до необхідних ресурсів.

Список використаних джерел

1. Василенко, В. О. Антикризове управління підприємством. Київ: ЦУЛ, 2003.
2. Бланк, І. О. Управління фінансовою санацією підприємства. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2006.
3. Івахненко, І. С., Старовойтов, М. К. Ефективність антикризового управління на вітчизняних підприємствах. *Економіка та управління підприємствами*, 12(3), 2020, С. 56-67.
4. Петренко, Н. О., Гончаренко, О. М. Антикризове управління як невід'ємна складова успішної діяльності підприємства. *Фінанси України*, 4, 2019, С. 87-95.

УДК 351.712

Бровко Р.О., Даниленко А.Ю., магістранти
Науковий керівник – Глебова А.О., к.е.н., доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

СПІВПРАЦЯ БІЗНЕСУ І ГРОМАД В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Останні десятиліття, коли рівень невизначеності факторів зовнішнього середовища сучасних соціально-економічних систем зростає, виникає потреба у пошуку нових інструментів організаційного розвитку. Зокрема, це інструменти, які ґрунтуються на партнерстві, командній роботі, постійній взаємодії. Оскільки будь-який бізнес повинен мати відповідний рівень самоокупності та самофінансування, забезпечувати відповідний рівень рентабельності, то вирішити це завдання досить складно через постійне зростання вартості ресурсів, мінливість законодавства та політичної ситуації, брак кваліфікованих кадрів та інші фактори. Однак, як свідчить сучасна практика господарювання, що навіть такі складні завдання можливо вирішувати, зокрема, якщо використовувати «теорію зацікавлених осіб».

Сутність даної теорії полягає у тому, що підприємство у своїй діяльності повинно не тільки визначати цільову аудиторію, конкурентів, постачальників, кредиторів, але і ідентифікувати конкретних стейкхолдерів, які будуть впливати на діяльність підприємства у процесі реалізації його проєктів. Останніми десятиліттями громади та місцеві органи влади не розглядалися як важливі стейкхолдери підприємств, які функціонували на території громади. Місцеві органи влади розглядалися як джерело потенційних проблем, а не можливостей розвитку. Однак, в умовах децентралізації, коли утворилися громади і їх статус закріпився законодавчо, виникла потреба у нових інструментах взаємодії, адже проблеми громади перетворюються на проблеми підприємств, і навпаки. Центри прийняття рішень перемістилися у громади.

Одним із таких інструментів є програми державно- приватного партнерства, де громада і підприємство є важливими партнерами, які на основі принципів рівності партнерів, заборони дискримінації щодо прав партнерів, узгодження інтересів з метою отримання взаємної вигоди, справедливого розподілу ризиків забезпечують реалізацію проєктів щодо